

იმპერიის

გაზეთის დასაყვედი და ყველა განხილვისათვის დასახელებული მთავარი: თეოდორე რედუცია, ახალი ბუბუოვის ქუჩა, სახლი № 9, ბანკისა და საფოსტოს სავაჭროს განყოფილების პოსტობი, წყარო-საფოსტოს სავაჭროს განყოფილების განყოფილება.
ფასი განხილვისას: ჩვეულებრივი სტრუქციის რვა კაპ.

1877-1888

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877 1888

აბსოლუტური ლიტრა		ლიტრა	
ნაკვეთი	ნაკვეთი	მან.	კა.
12...	0	6	6
11...	9 50	5	5 50
10...	8 75	4	4 75
9...	8	3	3 50
8...	7 25	2	2 70
7...	5 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთი ზეური

ქართული თეატრი
ხუთშაბათ, 7 აპრილს,
ქართული თეატრის ხრატისტი
ა. ბ. მისაბე
გამართვის
სალიტერატურო-საღამოს
ცხოველის სერათებით.
მონაწილეობას მიიღებენ: ქ. გაბუნა-ცაგარაძის, ადრინოვიკის, არღანა; ბბ. რატილი აბაშიძე, ბალანჩიძე, კავთელი, ზუბინიძე და სხვანი. აღიარების ფასი ჩვეულებრივი.
დასწყისი საღამოს 8 1/2 საათზე.

ტელისი, 6 აპრილი
მაშინ, როდესაც საფრანგეთი საფრანგულად განაწესდა ბუფონდის მიერ აღნიშნულ საათებულში, არც გერმანიის ეთნის ევროპობით და მისევეებით ყოფნის აქვს ამდენად აიზალა საქმე. მიზეზი ამის ის არის, რომ აქ ფიზიკური უფროა კაცს, რომელიც დღეს აქამდე კვლავსავით მგრად იდგა და სეპედეს გერმანიისას საითაც უნდაოდ, თავს იქით უხამდა. თ. ბისმარკს საგადავრძობისას ახალმა იმპერატორმა, რომ მართალია, ძვირფასი, ფაქულ-დამდები და გენიოსი კაცი ხარო, მაგრამ მართლ

ფელეცონი

მისიას სმი
(დასასრულ*)
ათელ-წინ წარმოუდგა სოპის საკლავი და სწრაფი აღმინირობელად გასცალა იმისმა კლავის მოსაყვარულე ქმარი; თვალ-წინ წარმოუდგა, მართალია, ცოტად ლამაზი, მაგრამ უმადლო და უმართლო სახის მწაფელი კაცი... სომხ მოაგონდა, რომ შეხვდა თუ არა ამ აღმინას კლავის ლალატის შემდეგ, მაშინვე თავარუ დაეხსა, თვალთ დაუხრებლად, ხელები აუკანკაღა და, თითქო უნებურად, გაიწვია ხელები და უნდაოდ იქვე წაეჩიო ის ვამბრქვალად ერთი ცოტა მთავალად; მაგრამ უნებად გონს მოვიდა, თავი მოწონედ ფლავანასავე უყარ შედეგად იფიქრა, ამ უპარაობას ხელი არავითარ შევხარო. რაღა დარჩენილად სომხ იმის მეთი, რომ უნდა შე

მარამ სოლომონის ასული კოპაძისა გულითადის მუქსაწებით სუფეს რა გარდაცვალებას თავისის მუღდის მოლოცოვას დაბოგითის ძე კოპაძისას, სონიკს სთესავს; ნახობის და თან-სოსამსუქარა მობამხლენ მირაღებულის გამოსახულებად მარსაჟის 8 ს ანბილი დალის აის სასათესა. გეგის წასტყუებ ქმნდა დავითის აბაღუსამა გადაცელებულს სსსადამ, რომელიც ამოიფება მუარე სავონისა ქმნაჟ № 10.

შენს ნება-ყოფილობასზე ვერ ვამოყვებ გერმანიის, რომელსაც თავისის ნებისა და სურვილის გამოამოქმედი პარლამენტი ჰკუპს და თავის ფარ-ხმად ეიდევ თავისი კანონები აქვს; ყოველივე შენი მოქმედება ამ ირს დაწეს გერმანიისას — პარლამენტს და კანონებს — უნდა ექმედებაზებოვალა.

ეს — განა თქმა-და უნდა — ტუვიასეთი მოჭველეობა და გულში იმისთანა თვით-ნება რეინისკაცს, რომელიც თ. ბისმარკი, რომელიც თავის სიკაცხელეში სხვა კანონი არა სკვადნია, გარდა თავისის ნების, და რომელსაც თავის ხანგრძლივ ცხოვრების მიმდინარებაში რაკ-ე წინ დაჰჭვედნია და გადაჭვდობია, მტკვირსავით გაუტანია. ენა ამ კაცს ეუბნებათ; არა, ჩველა გარვა, დღეის ამის იქით შენი ნება უსათუოდა უნდა შეეწონოს სხვის ნებასაცა. თ. სწორედ აქ არის იგი მიზეზი, რომელმაც გააჩინა კერედ წოდებული კრიზისიკაცი-კველი მიზეზი, რომელმაც იძულებულ ჰყო თ. ბისმარკი სამსაზურნიდამ გადადგომის თხოვნა მერთომია იმპერატორისათვის. ეს მიზეზი აღმოჩნდა თითქმის პირ-

ველ დღესვე, როცა ფრიდრიხი იმპერატორად გახდა. ხოლო აქამდე ეს მიზეზი თავს არ იჩენდა და ესე უნდა იყოს, როგორც დღეს და თ. ბისმარკი ტუვილს გულ-მის ინსაზად დრომდე. იკითხვთ, რისთვისაა? თი რისთვის;

პირველ ხანშივე თ. ბისმარკს რომ მოუნდოვინა სამსაზურიდამ გადადგომა, რას იფიქრებდა გერმანი? განა არ უნებდნენ: თი თავისი თვით-ნებათა უნდად პარლამენტსა და კანონებსაც მაღა დაეყენებინა, იმპერატორმა ეს არ ინდომა და ამის გამო თ. ბისმარკი სამსაზურიდამ გადადგომა. ეგრე დაუენებულნი საქმე თითქმის მიედეს თანაგრძობას გერმანიისას და ევროპისასაც გადოტანდა იმპერატორ ფრიდრიხზე და მიედეს წუნს დასდებდა თ, ბისმარკს, ვითარცა კაცს, რომელმაც ამდევნი დაწვილი დასაღ გერმანიისას, ამდევნი ერთგულება გაუწია და თვით-ნებობა თვისი-გი ვერ დაუთმო და ვერ შესწირა. თ. ბისმარკი, ეს მართლად დიდებული და სახელოვანი კაცი ამისთანა ბრალს ვერ დაიდებს ისტორიის წინაშე, ამისთანა საბუთს ციკცეს და ვერ ჩაუტყვებს ხელში თავისი მოპირდაპირებას. ჰუქმი თუქცა ეს დაუთობლობა უქმნა და აქვს, მაგრამ საქვერძღვი ამის გამოქმედებებს უნდა მოჭვდებიოცა. ასეცა ჰქმნა სხვა მიზეზს მოუვად, იმისთანა მიზეზს, რომლის გამოც სამსაზურიდამ გადადგომამდე მიყენა საქმე და თანაგრძობაც გერმანიისა და ევროპისას შუქრჩენდა. ამისთან

მიზეზად შეექმნა შინაური, სოლომონი საქმე იმპერატორის სახელეულობისას.

ჯერ 1884 წ. დაპარაკი იყო, რომ ექლანდელი იმპერატორი და შამინდელი მეგვიდრე ფრიდრიხი თავის ქალს ვიქტორიას აიხთავებს და აძლევს ყოფილი ამბავი ბატენბერგელსაო. მას აქედ ეს ხმა მისწდა და ამ ბოლოს ხანებში თ. ბისმარკმა ხელ-ახლად შეიტყო, რომ ეს ძველი ამბავი ქლიმის განახლებასა. იმპერატორმა პირდაპირ აუწუა თ. ბისმარკს, რომ ჩემს ქალს ვიქტორიას აღუქვანდრე ბატენბერგელს ვთხოვთა. თ. ბისმარკმა დიდდამ იუარა, შორს დაიჭირა და თამამდ მოასხენა თავის ხელმწიფეს, რომ შეუძლებელია ეც საქმე მოჭვდეს, ვიდრე მე გერმანიის პოლიტიკის გამგებელი ვარა. ეც იმპერატორის ნება არისო, უბანა თურმე იმპერატორმა; და მე ვერ დავუშლი ჩემს ქალს ბედნიერებასაო. თ. ბისმარკმა ნება ითხოვა მოვლავარავა იმპერატორისას. ამის ნება-დათულობა თ. ბისმარკმა ვერა გასწორა და იმპერატორიკამ უბანა, თქვენი საბუთები საკმაონი სხვის, რომ ვითომ მაგ გათხოვება ჩემის ქალისამ ვნება რამ მოუტანოს გერმანიისა და ამიტომ თქვენ ვერ დავტონებებით და ჩემის ქალის ბედნიერებას ვერ გასწორავო. თ. ბისმარკმა ეს ამბავი დაიხვია ხელზე, მიზეზად გაიხსნა და სამსაზურიდამ გადადგომის თხოვნა მართავ იმპერატორს. თ. ბის-

მარკის მოპირებება კაცებმა ცალკე და გაზეთებმა ცალკე დაფი და ნაღარა დაჰკრეს ამაზედ მიედეს გერმანიისამ და დიდს და პატარას ეურში ჩააწვეათ, რომ თ. ბისმარკი ასეთი თავგამოდებულია გერმანიისათვის, რომ იმპერატორის ქალის ბედის გაწერვისაც-გი არ შეუშინდა გერმანიის ბედნიერებისათვისა.

ეს ოსტატობა შეუმჩნევად არ დაჩნებოდა ვისვანც ჯერ არს და თი ამ ოსტატობას წინ არს დაეყენებს: გათხოვება იმპერატორის ქალისს უკეთეს დროამდე გადადებულ იქნა და თ. ბისმარკს, რასაკვირველია, სამსაზურიდამ გადადგომა უნდა დაეწავა. დღეს ეს საქმე ამ წრეში ჰქრიაღებს. ამ სახით უხერხეს თ. ბისმარკს და ეს მისდა სსსახელად და სხვისთვის-გი მოსამდეურებითი მიზეზი ხელედიდამ ვამოაგლელის ჩვენის უფროთ, გრედ წოდებული კრიზისიკაციკვერისა ჯერ ხანად შეუგრესებელია და თავიამდ მოპირებულიკაცი არა. თუ კრიზისის ჰქმნა გასწველობა, სწორედ აქ გასწვეტებენ თ. ბისმარკსა, სსცა მართლად წვრილია: თვით-ნებათა თ. ბისმარკის არის იგი წვილილი და თუ ფეხ-საუბრებულს კაციკვერს გასწვეტა უნდა, არა გავკანია, სხვაგან სადმე გასწვეტონ და მით თავისი მუქარაც აასრულებინონ და გერმანიის გულიც მოაგებინონ.

ეგრე ხსნიან ექლანდელს კრიზისს დეჟემბე, ბერდინდამ ვენაში გაგზავნილნი. ამ სახით გა-მოდის, რომ სპირედ კრიზისისა

და დაეწყველა მოღალატენი, მაგრამ ამით ხომ დაკარგულს ბედნიერებას უყარ ელარი დაბრუნებდა, და თი სომხ აპატივა და შეიწყალა ორივე დაზარალებული... ის იყო და ის. მას აქეთ შეურაცხყოფილმა და დამკირებულმა ქმარმა აღარ მოინდომა თავისი ცოლის ნახვა. ერთად-ერთი ნუგეში იმის მოწონა ლეონის სიკაცხელისა იყო პატარა ქალიშვილი. იმის თვინებისგან გამუდმებით, იმისთვის შრუწადა, იმას არ ჰპირადებოდა არასდეს. ათის წლისა რომ შეიქმნა, უკვე ცნობიანი იყო ის პატარა ქალი და თან ისე ეცლამაზდა, რომ ანგელოზსა ჰგენდა. ყოველ წარმოდგენაზე ნახი მამა გაფაცობით აღდებოდა თვალ-ყურს ყოველს იმის მოძრაობას და ცხენეს ყოველ მოძაბას. სომხს ეცვა ამ ღრის სამსაზური ტანისამოსი მუშათისა, ოხრეჯობად დაუსრულებლად, ხარკანებად ვითომდა უხარუნელოდ, მაგრამ თან იმ ღრის-კი თვლის არ ჰორბედა თავის ერთად-ერთს სასურველსა. თი რა იცოდა მაყურებელითა შორის, რომ ამ გარეგნობად მას-

რას ცეცხლი წაეცილებოდა ხოლმე გულში მუდამ, როცა-ეი თვისი პატარა ელიო შესდგამდა იმის პაწაფებს მამის ხელზე და შეაღრინებოდა ხოლმე ცხენს საშინსა და საფთერისა რიგისასათვის. თი რას ვაგონებდა, რომ სამსაზური ხმ-მადლ ლაპარაკის ღრის, ჩუმიდ ჩასურჩულეზად ხოლმე სომხს თავის ქალს ყურში: ფრთხილად იყავ, შენ გენაცვალამა მამაშენი!.. თი გამაგებელი და კვლელე ელიო მიპირინავს ცხენით და იმის საჩუკელოვანამდებულა მხოლოდ წერილი, ოღნად შესაწნევი, მაგრამ მავარი და სამეფო კანავი. სომხი არის არ ანდობდა ხოლმე ამ კანაფსა, მუდამ თითონ ეტარა და ყოველ წუთს იმისა ჰგინებდა, რომ ამ კანაფთან ერთად ხელში ჩემის ძვირფასის შენი სიკაცხელები მიჭირასო. თი ღრის მაყურებელნი ჰგედედნენ მხოლოდ გასართობს წარმოდგენას და ამა ვინ რა იცოდათ, რომ ამ წარმოდგენაში სხვა, იმისათვის უხილავი, იღმული წარმოდგენა იყო, წარმოდგენა სსცე ტანჯუთა და ვეტი-თა. საქმარისი იყო ოღნად სსცეკედ

აღებდა და გამაღებელი მსუნტიკენი: უნდადა ბლომად მიეზინა ვენა, რომ პატარა ხანს კივანდინა ამ ქვეყნად იმის წუთიერსი სიკაცხელებს... რა მისდა მერე, ელიოს სიკაცილით სმედგ, ამის სომხ აღარა ახსოვდა-რა რიგინად... თვალ-წინ სულ ერთი, დაუსრულებელი, ბნელი ღამე უდგა. სწორედ ამ წინა რამდენიმე დღე, როცა სომხს თავისი ცოლი დაჰკარგა... ესულად და უგულოდ დატყობილად სომხ ამ შვესა და ბნელს ღამეში, როცა ცოლი ფორჩხალოდა, როცა-თვლის პიროვნულ-ობადა, ცოცხლობდა, მაგრამ თავისი თავი-კი მინეც ძილეს ასსოვდა...

უმიოსდაც ცოტა არ იყოს დაფიქრებულად და დაზარალი იყო, და ამის შემდეგ ხომ უფრო და უფრო წაიღო ნაღვლები. თავის ხელობას თავს არ ანებებდა-კი, რადან მეტი ოღნად არ იყო, მაგრამ ჰგინებდა, რომ იმისი არსება, იმისი გული თითქო ორად იყო გაყოფილი. ხან-დხან თავისი თავი თავადვე შეეზარებოდა ხოლმე, როცა დაუდებდა

*) იხ. ივერია № 73.

არის ვითომ და თავ-გამოდება თ. ბისმარკისა გერმანიის ბედნიერებისათვის, სარწმუნოადგი ის არის, რომ თ. ბისმარკი ჭკადლობას თავისი თვით-ნებობა დაუქმობრივად კეთების იმპერატორის სურვილს, რომ გერმანიამ მართლა გერმანიამ განაგრძოს თავისთა საქმეთა და არა ცხდრეკიერი, თუნდ იმისათნა სახელ-განქმეული, რა-გარიც თ. ბისმარკი.

ახალი ამბავი

* * * დღეს, 7-ს აპრილს, ქართულის თეატრის არტისტი, ბნი მოხევე, გამართავს სალტორატორო სპილის ცხოველის სურათებში. მონაწილეებს მიიღებენ ბნი რატელი, ბალანჩოიძე და ქართული არტისტები: ქნი გაბუნია-ცავარისა, ანაშიძე, და სხვანი.

* * * ტფილისის სადელო-მაშულო ბანკის თავ-მჯდომარის მოსელია სარჩილი ქუთაისის ბანკის ზედამხედველ კომიტეტის თავ-მჯდომარისაგან შესახებ არისავე ბანკის შეერთებისა. ეს საჩივროს დაუსინჯავს აქუროს ბანკის გამგებამ და თავისი პასუხი გაუცხადე. ტფილისის ბანკის პა-სუხს ვერვალ შევატყობინებთ მიკითხველებს.

* * * ჩვენს საქმეველო მწერლობას ამ თვისის განმავლობაში შეეძინება კიდევ ერთი კრებული საქმეველო მოთხრობათა, რომელნიც ურანგულად ვაძლეთარგმნი ქნს ა. თუმანიშვილისას. ეს ახალი წიგნი დაბეჭდვამ ბნის ჩარქინის სტამბაში.

* * * 4-ს აპრილს, დილის ათს საათსა და 30 წუთზე, ტფილისის რკინის გზის სადგურზე, როცა მატარებლებმა გადააყუდებ პირველის გზიდან მხუთუხზე, მისრე ალექსი ივანეს ძე ფიარსტაციანი, გორის მახრის სოფ. ჯავს მცხოვრები, გულფრთხილებლობის გამო, მატარებელს ქვე მოპყვა და გაიკლიტა.

ყოფის თავის საკუთარს, უდარდელს ხარხარს ცირკში, დანიანავა თავის ირებს, რომელიც თითქო იმისი უნარით არა, ვილად სხვა კაცისა... ასეთის გულის-კენების შემდეგ, ცხელქეზნის ავადმყოფებით, თავ-ბრულ დასმული შევარდნობა ხოლოდ სომი თავის მოსართბელს ოთანხში და საჩქაროდ იხილდ მასხარას სამოსელს, თითქო ამ ტანისამოსთან ერთად უნდ თავიდან მოიშოროს ის მფორ არსებაცა, რომელიც მუდამ ივრინობდა და მასხარად და რომელმაც თავი მოაძაგა და მოაბეჭა.

ესლად სომი იჯდ თავის მოსართბელს ოთანში, უცდიდა თავის რიგს ვასლისას და სულ გადავიწყდა, რომ იმისი ბუნების იყა. გზის მოაგონდ კვლავ ყოველივე, მოისახრა და მოიჟუჭა, რაც თავს ვადამ ჰხეილდა და მხოლოდ ამას-და ამბობდა და გულში როგორ, როგორ გავძლი აქამდე, როგორ ვიტვირთო ისეთი უხარო სკვენ და მასხარაობა, რომელიც სიცოცხლეს ვცხანათა.

* * * როგორც ამბობენ, ამ დღის-მარტის ბნის აღნიშნვის ხორის მაგართავს კიდევ ერთს კონცერტს.

* * * ჩვენ გავიგეთ, რომ მისში ტფილელბნის ესტუმრებიან არტისტის ღრამატორის დაის არტისტოქალი ფედოტოვისა და სხვა არტისტებიცა.

* * * კაცები: მინდროს ოსტმაკის განსტუმრებს თეთარ-წყერა ზამთარი და ხელი მიპყვებს ზაზახუნელს თადარისგ. გუთნებმა უკვე დაიწყეს მუშაობა მშენებნის გაშენებულ მინდრებზე. წლევანდელი ზამთარი საზოგადოდ მინდროს ოსტმაკ მეტად მშვიდ და თბილი იყო. თმბერვალი ისე გვიღია, რომ თოვლი თვალითაც არ დავხიანავს მინდროში. მარტამეტად თბილი დავვიღე, მაგრამ, როგორც წესი და ჩვეულება, მარტისა მინტ გეშინდა, ვი თუ თავისებურად კუდი მოიქროს და ცუდი ტრარო დაიჭიროს. ეს შიში ტრულ ვამოღებ. ავერ ისე დილია მთელი თოვლი, რომ ცის ნაში არ გვიდრისებია და ძალიან სიციხე იყო. თუ თმბერვლის დასსარულში მარტის გეშინდა, მარტის ბოლოს იმან დავავიჭრა, ვი თუ ამ სიტემ კიდევ ვეღარანო და ბალახსა და ჯეგირლებს ცალდ ღლე დავაყნოსო, მაგრამ ეს შიშიც გაცრულა, 31 მარტს სალამითი მშენებერი ქუტუნა წვიმა მოვიდა და გაშენებულ ჯეგირებს ერთი-ორად ღონე მისცა და მოუმატა.

* * * იქიდანვე: მინდროს ოსტმაკის ძალიან ვაყვებულა ყველია, რომელიც მდინარებს სოფ. ბესლანისა და ბათისაში, არაყსა და გიზელში, ბრუთსა და ხეშელავაში. ხეშელავაში სულ ერთიანად მუსრი აადინა ყველიცა ცმაწილელს. იანტრის აქეთ ამ სოფელში ყველიცა იმსხვერპლა სამოც-და-ოთხი ბაგევი (39 ვაგი და 25 ქალი), მაგრამ, როგორც სჩანს, ამ მხევერპლსაც არ დასჯერდება.

* * * ახალიცხე: წინად აქუროს ციხის ყოველი წინად ღეთის-შობლის სობორში კითხულობდნენ საცკულესია საკითხავს და ვალოდნენ

— მალე შენი ვასელამა მოკლედ მოუჭრა სიტყვა დირექტორამ, მაგრამ უტხად შეკრთა, როცა სიძის უტხადურად ვაცეთუბული სახე დაინახა და დაუშვა:
— რასა ჰგეგმარ, რა ამბავია?
— ის ამბავია, რომ სიძის უნდა თავის ბუნებისში უტხადური და ახორბეული იყოს! უპასუხა მასხარამ, რომელიც ამ დროს სრულიად მასხარას არა ჰგანდა.

ღირეკტორამ კარვად იცოდა, რა ობუნიჯე და მოსწერებლის გონების პატრიონიცო სომი და ამიტომ არა დაუთხარა და წინააღმდეგობა არ აღსუქო; ამს ვარდა, მოაგონდა ისიცა, რომ თითონვე განათვისუფლა ამ სალაშობისთვის ყველა სხვა ევლდებულბნათავს, რათა უფრო დასვენებულად გამოსულიყო თავისი ნიში-არის ასასრულებლად, უფრო კარვად ჩამოქრებოდა თავის საქმეს, რომლის დასასრულ უტხადურს მალავს უნდა დასასულელიყო პერაში, ამ მალავის ამავე თვითონ ღირეკტორას-კუქარ შევატყობინა სომამ, რათა მით უფრო უტხადური ოინთ ღირეკტორიცა და მათყობებლებიცა.

მე-38 საარტილორია ბრიგადის პირველ ბატარეის ჯარისკაცები და საცლო-სასწავლებლის მოწარმები, რომელ ჯარისკაცებმა მომალეს სიარული და მოწარმესაც აღეკძა-ლათ სობორში ვალოდა. ამიტომ-მანტ ეკცელსიან თან-და-თან აკლდებლანდნენ მოციკვნი, ასე რომ შემოხადელი სობორის ხარჯს ძლიეს-სა ჰყარავდა. ესლა-კი პოლკიდან მსუქანად ივანეს ძემ მუსსელი-ვლომა, რომელიც დაინიშნა ხსენებულის ბატარეის უფროსად, ნება დართო თავის ჯარის-კაცებს, რომ იარონ ეკცელსიანში, იტიხონ რამდენითა ვცროს და ივლოდონ. ამის შემდეგ-კი მტერ მოციკვნი დაიარება ეკცელსიანში.

* * * გორი: სასულიერო სასწავლებელში ვალოდის მასწავლებლად დანიშნეს ბნი გოგლიძემ, რომელიც ოცს მარტს პირველად ვალოდა მშვირდები ოქნის ეკცელსიანში. წირვებ დიდ-ძალი ნახში დასწროს, რადგანაც მარტე ივლოდნენ, რომ დიდის ბნის ვაუგონარის სამ-ხმავც ქართულს ვალოდას ვაივინებდნენ, სხვათა შორის დასწროს თავად-ანხარითა წინამძღოლი, რომელიც ვალოდა მასხარა-ბანს ვაგლიძემ. ერთი კიდევ ხარებას ვაივინებენ ქართული ვალოდა და შედგენი არც ქართული ვესმენა და არც რუსული. ამის მიზეზი რა არის, არ ვიცი. მას აქეთ, რაც ვაგლიძემ დაიწყო ვალოდა, ოქნის ეკცელსიანს ისე აუწყებოდა ხალხის, რომ ტყე არ იყო, წირვის დაწყების შემდეგ ადგის ვერ იმინდით ეკცელსიანში. ავერ თითქმის სამი კვირის ვალოს, რომ ვალოდა არ ვეცხნი, იმ ვერას ეკცელსიანში შევირდებენ მშვიდდნენ და თან მოიტანენ სავალობელი წიგნები; ვაგლიძისაც იყო. გვერდში, კიდევ ვაივინებენ ვალოდასა, მაგრამ ჩვენი იმედი ტყუილი გამოდგა.

* * * ქუთაისი: სწორედ თავი მოგვამებრამ ამ ჩვენმა უსაკმა თავად-ანხარობის ახალგაზობამ თავის საქცილით. ეს ახალგაზობა ჯერ კიდევ იმდენად მუტუნებელი და უყარ ჩამორჩობილია, რომ კაცის

ლონს ახალგაზობა და მტე-მე-38 საარტილორია ბრიგადის პირველ ბატარეის ჯარისკაცები და საცლო-სასწავლებლის მოწარმები, რომელ ჯარისკაცებმა მომალეს სიარული და მოწარმესაც აღეკძა-ლათ სობორში ვალოდა. ამიტომ-მანტ ეკცელსიან თან-და-თან აკლდებლანდნენ მოციკვნი, ასე რომ შემოხადელი სობორის ხარჯს ძლიეს-სა ჰყარავდა. ესლა-კი პოლკიდან მსუქანად ივანეს ძემ მუსსელი-ვლომა, რომელიც დაინიშნა ხსენებულის ბატარეის უფროსად, ნება დართო თავის ჯარის-კაცებს, რომ იარონ ეკცელსიანში, იტიხონ რამდენითა ვცროს და ივლოდონ. ამის შემდეგ-კი მტერ მოციკვნი დაიარება ეკცელსიანში.

დახანჯელა და დეკა გმობრად და ვაეკცელსიანიანა. ამიტომაც იგი იმ დროდ თავ-გასული და გათამამებულია, რომ არაფერს არ უფრბის. ამ ათილო წლის განმავლობაში ქუთათურებს არა ერთხელ უნახავთ ხანჯლებს ტრაილი დღისით ქუჩაში. ამ დღეებშიაც მოხდა ერთი ამ ვიარო მშვიტარე წყურებელი ამბავი. ბულვარის მახლობლად, დღისით, ბნ გე. კანდელაკმა და ნ. ლორთქიფანიძემ ვამპირებს ხანჯლის ტრაილი და ერთმანეთი დასტერს.

* * * იქიდანვე: ქუთათურები დილით მოუტუნებლობით მოიღიან სადგალი-მაშულო ბანკის წყერთა კრებას. ამ კრებულზე გვიჩინა ჩამ საველისხმო სავანი ვაჩრევე. სხვათა შორის ბანი რომ იმინი ვაძლოს მამნი-კი დღის კატე-მო-ვარებობას ჩრენენ ეს ბატარიოვ ალაკატებიანა ხსენდა გლიცენაბას, ხანჯალს, არიმენენ მათრახს, ადრის, ხშირად უნჯარისა და ივარებენც ვაგამჯულოშია იმისთანა ვიდთ, რომ ივინდებდნენ რომ ვეძიქეს ბუჩგი მითილი თუმე, ვაჩრე, ხეცურა, მინტ ვერ მოასწარებენ მინ მისვლას. დეკან თბორებებს ამებ ახლა-კაცებამ დათო-არხოლ ჩარქინ ცჰავთ დამინახებულ ამ გვარის ნადავ ნიეთვის ვასსიდებლად. ამ სიმბოფის წყვილიცა მოციკვლ მხარეში სხვა ხაზის ყლავია შეუტრავს ვამოუყვით თავი, რომელიც ათ კუდი-კუნდ აქთ ვადა-ყვნილია ერთი-მეორის შეწყობით და ძალილობით ჰკლევენ და ისაყურებენ ხალხის უტრა-მორავს კომენებას. აქ ყველა იცნება ამ ვარის ვაგ-ბატარებს, მაგრამ ვევიარო რას უტედაც. მხოლოდ ერთი ღეთსი მშვეკიდრებით, რომელიც აქვე მოაკვავი:

* * * 9 მარტს, პოლიციის მე-7 ნაწილში, ახლავ გიორგი თამაშავის ორწლიანი მომუშავე წესქველში ტფილისის ვეწინის სოფელ ხანდის მცხოვრებს გლიცენა იოაშვილს. თავისსავე ვაფორნილებლობით ჩარჩნა სამი თითო მოგვრეპ მარტეზა ხეზუდ და მუტუფი საყურბლობი გვკაზაყეს.

* * * 2 აპრილს პოლიციის მე-7 ნაწილში სამხარეოდან გამოსულ ვაქოტის მეტე ისინციუს ხარლონდრო ქარანაში მომუშავე ტფილისის მსხვერპლმა ივანე ხანდისა, ჩანხუ მოკლდენ მანგაშვილი თითო-და-მუტუფი მუშეობამ აღმოჩინეს სამხედრო საყურბლობაში.

დაბა ბ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)
თიანთი, 19 მარტს, ეს სოფელი არა თუ თავის ტრალ სოფლებს, ბევრს პაუჩა ქალაქებსაც არ ჩამოუტყრედებოდა ამ ექსი-მეიდის წლის წინად.

ლონს მშუხარება, რომელიც ასე უდრეოდ ეწეო. სომა უნდოდა, რომ არაფერს აღარ ვადა და თავის სიარებულ კარვად მოესახერხებინა. თავ-მო-მწეონ არტისტს ახლა უნდოდა მალე ვასულიყო, უნდოდა თავისი ხელოვნებაც ეტეგინინა მათყობებლთათვის და იმასაც მოწინადადებოდა იყო, რომ ბარემ ჩქარა მოცრჩე და აფეტებო რამე ჩემს თავსათ. ან-კი რაოდ მოხდა სიყოსცელი, რაოდ დამჩრინა ამ სოფელიცა, მუტეობდა სომი და მტუცდ დაღწევიცა გულში თავი აღარ ეცოცხლნა... იმ რამდენიმე წუთი-და და ვადავებმა ყოველივე მე ვაეკრები სამუდამად და ჩემთან ერთად ვაეკრება ჩემი სეცდა და მწუხარებაცაო. მწარეა ჩემი ვფიქრი და ვარამ, მაგრამ თან ძვირფასი არის და ტუბილიცა; მართალია, მწეცდა, მასუხებდა, ცეცხლს მიკიდებდა, მაგრამ მატკობდა, მიაღწერებდა კიდელიცა... და ყოველივე ვი ვადავდება ჩემთვისაო...

ჩავქრა თუ არა გულში სომის ვარინობა, რომ ძვირფასის შვილის ვფირთაღ ევლარ დაესტუმბენ და ეს ერთად-ერთი სიმამრებაცა კაქქიდან ჩემთვისაო, ისეთმა შიშის ზარმა თ-

ოღესმე ახალგაზობამ ვაგნი-სწავნის ცხოვრების განსაკვ. ელოდა ვამ-ხალხებით კერა მივერეოლო, მამს ქრია... დღეს აქ მომჩლოდა-ლო მეუღლსა და სრული უქმიანა ვახელ მწიფებულა... არიან იმისთანა ახალი გასანდი, რომლიცა თავის ცხოვრების სავნად და სასრად ხალხის ასკრა ცარე-არხვე ვაუფლიათ. ამ ახალგაზობად, ანუ, როგორც აქ უწოდებენ, ვატარიოვ ალაკატების ყოველი სასამართლის კარგები თითო-ორალი ვაეკტი მუტე დაეყნებული, რომ ყოველმა გლიცენასამართლოში მოეძაშედ უთოლო იმით მიშართოს, უტხობს ალბანება და შესუფერი დარეგაცა მიიღოს. «დარეგების» ნიშირ, ჩასაკრეველია, არა სუვენს და იმით ვფინა წინაში ყოველითვის ვარეყნა... რაც გლიცენს ვაგინებ იმეტი არა ვაქს-რამ იმინი ვაძლოს მამნი-კი დღის კატე-მო-ვარებობას ჩრენენ ეს ბატარიოვ ალაკატებიანა ხსენდა გლიცენაბას, ხანჯალს, არიმენენ მათრახს, ადრის, ხშირად უნჯარისა და ივარებენც ვაგამჯულოშია იმისთანა ვიდთ, რომ ივინდებდნენ რომ ვეძიქეს ბუჩგი მითილი თუმე, ვაჩრე, ხეცურა, მინტ ვერ მოასწარებენ მინ მისვლას. დეკან თბორებებს ამებ ახლა-კაცებამ დათო-არხოლ ჩარქინ ცჰავთ დამინახებულ ამ გვარის ნადავ ნიეთვის ვასსიდებლად. ამ სიმბოფის წყვილიცა მოციკვლ მხარეში სხვა ხაზის ყლავია შეუტრავს ვამოუყვით თავი, რომელიც ათ კუდი-კუნდ აქთ ვადა-ყვნილია ერთი-მეორის შეწყობით და ძალილობით ჰკლევენ და ისაყურებენ ხალხის უტრა-მორავს კომენებას. აქ ყველა იცნება ამ ვარის ვაგ-ბატარებს, მაგრამ ვევიარო რას უტედაც. მხოლოდ ერთი ღეთსი მშვეკიდრებით, რომელიც აქვე მოაკვავი:

კარგის ხეცავადა ჩაიწათა ვა-კაცებამ დალით; მიიძის სორეს სტყეს, მასკესისხლს სისყეს სე გვიჩ, ეს ოყა! და სხვა.

დღეს ეს თუ-კა ასეა, მაგრამ ჩვენ იმედი მინტ რ დავკავრავთ, რომ აქუროს უფროსა, თ. ღელე ჯანდროს მივლი, კოქურებმა მათ წინააღმდეგ და, თუ ერთიანად არ აღმოუფერის, ალაგვათ მინტ ამ აქარა ბორო. ტლებს და მით მშუმ-უტუქებს ვაქორე-ყვული ცხოვრებისა...

დღეს, მეილის წლის წინად რომ ვენახთან თინათ, ბევრს პაუჩა ქალაქს არ ჩამოუტყრედებოდა ამ ექსი-მეიდის წლის წინად.
ლონს მშუხარება, რომელიც ასე უდრეოდ ეწეო. სომა უნდოდა, რომ არაფერს აღარ ვადა და თავის სიარებულ კარვად მოესახერხებინა. თავ-მო-მწეონ არტისტს ახლა უნდოდა მალე ვასულიყო, უნდოდა თავისი ხელოვნებაც ეტეგინინა მათყობებლთათვის და იმასაც მოწინადადებოდა იყო, რომ ბარემ ჩქარა მოცრჩე და აფეტებო რამე ჩემს თავსათ. ან-კი რაოდ მოხდა სიყოსცელი, რაოდ დამჩრინა ამ სოფელიცა, მუტეობდა სომი და მტუცდ დაღწევიცა გულში თავი აღარ ეცოცხლნა... იმ რამდენიმე წუთი-და ვადავებმა ყოველივე მე ვაეკრები სამუდამად და ჩემთან ერთად ვაეკრება ჩემი სეცდა და მწუხარებაცაო. მწარეა ჩემი ვფიქრი და ვარამ, მაგრამ თან ძვირფასი არის და ტუბილიცა; მართალია, მწეცდა, მასუხებდა, ცეცხლს მიკიდებდა, მაგრამ მატკობდა, მიაღწერებდა კიდელიცა... და ყოველივე ვი ვადავდება ჩემთვისაო...

ჩავქრა თუ არა გულში სომის ვარინობა, რომ ძვირფასის შვილის ვფირთაღ ევლარ დაესტუმბენ და ეს ერთად-ერთი სიმამრებაცა კაქქიდან ჩემთვისაო, ისეთმა შიშის ზარმა თ-

